

İhracat Mevzuatı ve Uygulamaları

Cahit Gökçelik, YMM, YGM
BDO Partner

İhracat

İhracat:

Bir malın, yürürlükteki ihracat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde Türkiye gümrük bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkarılmasını veyahut ihracat olarak kabul edilecek sair çıkış ve işlemleri,

İhracat Yönetmeliğinde «**ihracat**» olarak tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmelik «**ihracatçı**»yı da aşağıdaki gibi tanımlamıştır.

İhracatçı:

- İhraç edeceği mala göre ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine üye olan,
- Vergi numarasına sahip
- Gerçek veya tüzel kişiler ile
- Hukuki tasarruf yapma yetkisi tanınan ortaklıkları

İhracat Çeşitleri

Kayda Bağlı İhracat (İhracat 2006/7):

Gümrük beyannamesinin, ihracattan önce İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince kayda alındığı ihracat şeklini ifade eder.

Kayda alınmış gümrük beyannamesinin gümrük idarelerine sunulma süresi (bazı istisnalar dışında) , Birlik onay tarihinden itibaren uzatılmamak üzere otuz gündür.

İHRACI KAYDA BAĞLI MALLARA İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT 2006/7)

- 1 Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu primi kesintisine tabi maddelerin ihracı,
- 2 Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan ödeme yapılan maddelerin ihracı,
- 3 Ülkemizde kredi karşılığı kurulan tesislerin bedelinin malla geri ödenmesine ilişkin özel hesaplar çerçevesinde ihracat,
- 4 Ülkemiz ile Rusya Federasyonu arasındaki doğalgaz anlaşması çerçevesinde ihracat,
- 5 Ülkemiz ihraç ürünlerine miktar kısıtlaması uygulayan ülkelere yapılan kısıtlama kapsamındaki maddelerin ihracı,
- 6 Birleşmiş Milletler Kararları uyarınca ekonomik yaptırım uygulanan ülkelere ihracat,
- 7- Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmeli kapsamında sertifikayı haiz mallar,
- 8 İşlem görmemiş zeytinyağı ve işlem görmüş dökme veya varilli zeytinyağı,
- 9 Meyan kökü,
- 10- Ham lületaşı ve taslak pipo,
- 11- Ozon tabakasının Korunmasına dair Viyana Sözleşmesi ile bu sözleşmeye ait Protokoller ve değişiklikler kapsamındaki malların sadece söz konusu düzenlemelere taraf ülkelere yönelik ihracatı,
- 12- Torba, çuval ve kutulu halde işlem görmemiş zeytin,
- 13- Orijinal bağırsak,
- 14- Canlı koyun, kıl keçisi, büyükbaş hayvan,
- 15- Dökme halde kopya cinsi kırmızı biber (konik biber),
- 16- Ham zeytin (fermantasyonu tamamlanmamış),
- 17- Bakır ve çinko hurda ve döküntüleri,

.....

İhracat Çeşitleri

Konsinye İhracat:

Kesin satışı daha sonra yapılmak üzere yurt dışındaki alıcılara, komisyonculara, ihracatçının yurt dışındaki şube veya temsilciliklerine mal gönderilmesini ifade eder.

- Konsinye ihracat başvuruları ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine yapılır.
- Düzenlemeler kapsamındaki mallarla ilgili konsinye ihraç talepleri Müsteşarlığın görüşü alındıktan sonra, bunun dışında kalan mallara ilişkin talepler ise doğrudan İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince sonuçlandırılır.
- Konsinye olarak onaylanmış gümrük beyannamelerinin otuz gün içinde gümrük idarelerine sunulması gerekir.
- Konsinye olarak gönderilen malların kesin satışının yapılmasından sonraki otuz gün içinde durum düzenlenmiş kesin satış faturası ile birlikte izni veren İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine bildirir.
- Konsinye olarak gönderilen malın ihraç tarihinden itibaren bir yıl içinde kesin satışının yapılması gerekir. Bu süre, haklı ve zorunlu nedenlere istinaden iki yıl daha uzatılabilir.
- Konsinye olarak gönderilen malın, konsinye ihraç izin süresi içinde satılamaması halinde, malın gümrük mevzuatı çerçevesinde yurda getirilmesi gerekir.

Konsinye ihracatta, beyanname tescil edildiğinde, "mal mukabili" ödeme şeklinin işaretlenmesi ve ihracat beyannamesinin 44 nolu sütununa "Konsinye ihracattır" ibaresinin konulması gerekmektedir.

İhracat Çeşitleri

Transit Ticaret

Yurt dışında veya serbest bölgede yerleşik bir firmadan ya da antrepodan satın alınan malın, ülkemiz üzerinden transit olarak veya doğrudan doğruya yurt dışında veya serbest bölgede yerleşik bir firmaya ya da antrepoya satılmasıdır.

Transit ticaret

Eşya Türkiye'ye getirilmeksizin yapılabileceği gibi
Eşya Türkiye'ye getirilerek de yapılabilir.

Eşyanın Türkiye'ye getirilmesi halinde Antrepo ve Transit rejimleri çalıştırılabilir.

İhracat Çeşitleri

Bedelsiz İhracat (İhracat 2008/12)

Karşılığında yurt dışından bir ödeme yapılmaksızın yurt dışına mal çıkarılması.

Bedelsiz olarak ihraç edilebilecek mallar aşağıda belirtilmiştir.

- Miktarı ticari teamüllere uygun numuneler ile reklam ve tanıtım malları, yeniden kullanıma veya geri dönüşüme konu ithal edilmiş mal ve ambalaj malzemeleri,
- Daha önce usulüne uygun olarak ihraç edilmiş malların bedelsiz gönderilmesi ticari örf ve adetlere uygun parçaları, fireleri ile garantili olarak ihraç edilen malların garanti süresi içinde yenilenmesi gereken parçaları,

Değeri 250.000 (ikiyüzellibin) ABD Dolarına kadar olanların bedelsiz ihracat izni başvuruları doğrudan ilgili gümrük idaresine yapılır. Değeri 250.000 (ikiyüzellibin) ABD Doları ve üzeri olanların bedelsiz ihracat izni başvuruları ise, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerine yapılır.

İhracat Çeşitleri

ÖN İZNE BAĞLI İHRACAT (İhracat 96/31)

İhracı Yasak Eşya

MADDE	YASAL DAYANAK
1-Kültür ve tabiat varlıkları (Eski eserler)	2863 sayılı 'Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'
2-Hint keneviri	2313 sayılı 'Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun'
3-Tütün tohumu ve fidesi	'Tütün Üretimi, Üretici Tütünlerinin Pazarlanması, İç ve Dış Ticareti, Denetimi ve Tütün Eksperliği ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'
4-İhracı ön izne bağlı mallar listesinde yer alan türler hariç bütün av ve yaban hayvanları (canlı ve cansız olarak ve tanınabilir en küçük parçaları ile bunlardan mamul konfeksiyon)	08/03/1990 tarih ve 90/234 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı
5-Ceviz, dut, kiraz, armut, erik, porsuk, dışbudak, karaağaç ve ıhlamur adlı ağaç türlerinin kütük, tomruk, kereste, kalas ve taslak olarak ihracı	24/4/1974 tarih ve 7/8186 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı
6-Doğadan toplanan doğal çiçek soğanları	95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
7- Odun	95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
8-Sığla (liquidambar orientalis)	95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
9-Yalankoz (pterocarya carpinifolia)	95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
10-Datça hurması (Phoenix the ophrasti crenter)	95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
11-Zeytin (tescili yapılmış ve yurt içinde sertifikalandırılmış olanları hariç), incir (tescili yapılmış ve yurt içinde sertifikalandırılmış olanları hariç), fındık, antep fıstığı, asma (sultani çekirdeksiz) fidanları	95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
12- Salep (toz, tablet ve her türlü formda)	95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

İhracat Rejimi

İhracı Ön İzne Tabi Eşya

MADDE		YASAL DAYANAK
1-Kontrol Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojiler	Milli Savunma Bakanlığı	5201 sayılı Kanun'un 4üncü maddesi gereği her yıl revize edilerek Resmi Gazete'de yayımlanan 'Kontrol Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste'
2-Afyon ve haşhaş kellesi	Sağlık Bakanlığı	2313 sayılı 'Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun'
3-Uyuşturucu maddeler ve 1972 tarihli Protokolle değiştirilen 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi, 1971 tarihli Psikotrop Maddelere İlişkin Sözleşme ve 1988 tarihli Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Trafikinin Önlenmesine İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi kapsamındaki mallar	Sağlık Bakanlığı	2313 sayılı 'Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun ve 1972 tarihli Protokolle değiştirilen 1961 tarihli 'Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi, 1971 tarihli Psikotrop Maddelere İlişkin Sözleşme ve 1988 tarihli 'Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Trafikinin Önlenmesine İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi
4-Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesi Kapsamındaki mallar	Çevre ve Orman Bakanlığı	Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesi
5-Yaban domuzu, kurt, çakal, tilki, sansar, porsuk ile yılanlar, kaplumbağa ve kertenkelelerin canlı ve cansız halde ve bunların tanınabilir parçaları ile bunlardan mamul konfeksiyon	Çevre ve Orman Bakanlığı	08/03/1990 tarih ve 90/234 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı
6-Gübreler (Kimyevi gübreler hariç)	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	19/12/1964 tarih ve 6/4090 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 27/12/1924 tarih ve 2/1771 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı
7-Tohumluklar (Orman ağacı tohumları ve diğer yetiştirme materyalleri hariç)	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	5553 sayılı 'Tohumculuk Kanunu'
8-Ankara (Tiftik) keçisi	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	4631 sayılı 'Hayvan Islahı Kanunu

İhracat Rejimi

İhracı Ön İzne Tabi Eşya

MADDE		YASAL DAYANAK
9- Su ürünlerinden su ürünleri avcılığını düzenleyen esaslar çerçevesinde avlanması tamamen yasak olan cins ve nitelikteki su ürünleri	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, Su Ürünleri Yönetmeliği, Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğler
10-Yarış atları	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	Hayvan Islahı Kanunu
11-Yem Kanunu kapsamına giren yemler	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	1734 sayılı Yem Kanunu
12-Veteriner İlaçları	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	1262 sayılı Kanun
13-İhracatı kotayla veya başka herhangi bir kayıtla sınırlandırılan doğal çiçek soğanları	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
14-Damızlık büyük ve küçük baş hayvan	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	4631 sayılı Hayvan Islahı Kanunu
15-Doğa Mantarı (Sadece AB üyesi ülkelere yönelik ihracat için)	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
16-Mavi yüzgeçli orkinos (thynus thunnus) (canlı, taze soğutulmuş, dondurulmuş veya işlenmiş)	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
17-Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgelerin Verilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamındaki mallar	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	'Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgenin Verilmesine İlişkin Yönetmelik
18-Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi Ekipman, Yazılım ve Teknoloji Ek'i Dahilindeki Malzemeler	Milli Savunma Bakanlığı	5201 sayılı Kanun'un 4üncü maddesi gereği her yıl revize edilerek Resmi Gazete'de yayımlanan 'Kontrol Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste'

İhracat Rejimi

İhracı Ön İzne Tabi Eşya

MADDE		YASAL DAYANAK
19- Şeker	T.C. Şeker Kurumu	4634 sayılı Şeker Kanunu
20- Orman ağacı tohumları ve diğer yetiştirme materyalleri	Çevre ve Orman Bakanlığı	4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu
21-87/12028 Karar sayılı Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük kapsamına giren patlayıcı maddeler (harp silah ve mühimmatı hariç)	İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü)	6551 sayılı 'Barut ve Patlayıcı Maddelerle Silah ve Teferruatının ve Av Malzemesinin İnhisardan Çıkarılması Hakkındaki Kanun', 87/12028 Karar sayılı 'Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük, 2001/2443 Karar sayılı Tüzük
22- Zeytin fidanı (tescili yapılmış ve Milli Çeşit Listesi'nde yayımlanmış olan çeşitlerinin yurt içerisinde sertifikalandırılmış olanları)	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
23- Wassenaar Düzenlemesi Mühimmat Listesi Kapsamındaki Malzemeler	Milli Savunma Bakanlığı	5201 sayılı Kanun'un dördüncü maddesi gereği her yıl revize edilerek Resmi Gazete'de yayımlanan 'Kontrole Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste'
24- Yaprak tütün, tütün döküntüleri	Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu	4733 Sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

İhracatçı Birlik Onayı

İhracat Gümrük beyannamelerinin gümrük idarelerinde işlem görebilmesi için birlik onayından geçmesi gerekir. İhracatçı birlikleri ihraç edilen malın FOB değeri üzerinden %0,05'ten az ve %0,5'den fazla olmamak üzere nisbi aidat tahsil etmektedirler.

	İHRACAT TÜRLERİ	Birlik Onay Durumu
1	Genel Esaslar Kapsamında İhracat	Birlik Onayına Tabi
2	Ön İzne Bağlı İhracat	Birlik Onayına Tabi
3	Kayda Bağlı İhracat	Birlik Onayına Tabi
4	Kredili İhracat	Birlik Onayına Tabi
5	Konsinye İhracat	Birlik Onayına Tabi
6	Yurt Dışı Fuar ve Sergilere Katılım ve İhracat	Birlik Onayı Aranmaz
7	İthal Edilmiş Malların İhracı	Birlik Onayına Tabi
8	Serbest Bölgelere Yapılacak İhracat	Birlik Onayına Tabi
9	Ticari Kiralama Yoluyla İhracat	Birlik Onayı Aranmaz
10	Takas ve Bağlı Muamele Kapsamında Yapılacak İhracat	Birlik Onayına Tabi
11	Bedelsiz İhracat	100.000 ABD doları üzeri Birlik Onayına Tabi 2006/5 Tebliğ'in 2/d ve 2/e maddeleri kapsamındaki Bedelsiz İhracatlarda Birlik Onayı Aranmaz
12	Transit Ticaret Kapsamında Yapılacak İhracat	Birlik Onayı Aranmaz
13	Savunma Sanayi Dışındaki Alanlarda Offset Kapsamında Yapılacak İhracat	Birlik Onayına Tabi
14	Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri Kapsamında Yapılacak İhracat	Birlik Onayı Aranmaz
15	Geçici İhracat	Birlik Onayı Aranmaz
16	Geçici İhracatın Kesin İhracata Dönüştürülmesi Halinde	Birlik Onayına Tabi
17	Mahrece İade Kapsamında Yapılacak İhracat	Birlik Onayı Aranmaz
18	Sınır Ticaret Merkezlerine Yapılacak İhracat	Birlik Onayına Tabi
19	Deniz ve Hava Taşıtlarına Yapılacak Teslimat Kapsamında Yapılacak İhracat	Birlik Onayı Aranmaz
20	İşlenmemiş Kıymetli Madenlerin İhracatında (altın, gümüş, platin)	Birlik Onayı Aranmaz
21	Aynı Sermaye İhracı	Birlik Onayı Aranmaz

İhracat Çeşitleri

Serbest Bölgelere İhracat

Serbest bölgelere yapılacak ihracat, ihracat mevzuatı hükümlerine tabidir. Ancak, Dahilde İşleme Rejimi, KDV uygulamaları ve Türkiye İhracat Kredi Bankası uygulamalarına dair mevzuat hükümleri saklıdır.

Fiili ihracat

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk ettiği tarihtir.

- Kara ve demir yoluyla çıkışlarda, gümrük idaresince çıkış işlemleri tamamlanıp kara sınırından yabancı bir ülkeye fiilen çıktığı veya serbest bölgeye fiilen girdiği tarihtir
- Deniz ve hava yoluyla çıkışlarda, eşyanın yüklendiği deniz veya hava taşıtının hareket ettiği tarihtir.

İhracat beyannamelerinin intaç tarihleri aşağıdaki linkten öğrenebilmektedir:

<https://uygulamalar.gumruk.gov.tr/vedop/>

İhracat Operasyonu öncesinde yapılacak işlemler

- Pazarlama Faaliyetleri
- Satış Sözleşmesi
 - Incoterm
 - Ödeme Şekli
- Eşyanın Hazırlanması

İhracat Operasyon Süreci

- Eşyanın faturası düzenlenir.
- Gerekli ise ihracat izinleri temin edilir (İhracat izinlerinin büyük çoğunluğu Tek Pencere Sistemi üzerinden elektronik ortamda temin edilmektedir).
- İhtiyaç var ise paket listesi tanzim edilir.
- Gümrük beyannamesi tescil edilir.
- İhracatçılar Birliği Onayı temin edilir.
- Gümrük beyannamesinin işlemleri tamamlanır (İhracatta gümrük beyannamesi ve buna ilişkin bütün işlemler elektronik ortamda yürütülmektedir).
- Eşya taşıyıcının Özet Beyanına konu edilir.
- Taşıyıcı tarafından Çıkış Bildirimi verilir.
- Beyanname kapanır ve kapanan beyannameler Vergi Dairesinin VEDOP sistemine aktarılır.

İhracat İşlemlerinde Kullanılan Ticari Belgeler

- Fatura / Proforma Fatura
- Paketleme/Çeki Listesi
- Taşıma Senedi
- Navlun Makbuzu
- Sigorta Poliçesi

İhracat İşlemlerinde Kullanılan İdari Belgeler

- Menşe Şahadetnamesi
- EUR.1 Dolaşım Belgesi
- Form A
- A.TR Dolaşım Belgesi
- Gümrük Beyannamesi
- ATA Karnesi
- İhracat Gümrük İzinleri

İhracat İzinleri ve Tek Pencere Sistemi

Gümrük hizmetlerinde “Tek Pencere Sistemi” hakkında 2012/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile “Tek Pencere Sistemi”nin uygulamaya konulması için yapılacak çalışmaların, sistemin kurulması ve işletilmesine ilişkin iş ve işlemlerin Ticaret Bakanlığı’nın koordinasyonunda yürütülmesinin uygun görülmüştür.

Tek Pencere Sistemi, ithalat ve ihracat işlemleri için kamu kurumlarından izin ve onay alma zorunluluğu bulunan yükümlülerin, bu yükümlülüklerini bir noktadan başvuru yaparak ve başvurularının yanıtlarını bir noktadan alarak yerine getirmelerini sağlayacak bir sistemdir.

TEK PENCERE PORTAL SİSTEMİ

T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Portal uygulamasına hoşgeldiniz.

Mevcut bir üyeliğinizin bulunması durumunda Giriş panelindeki bilgileri girerek sisteme giriş yapabilirsiniz.

Giriş Ekranı

Kullanıcı Adı
1111111222

Şifre

Kullanıcı Türü
Makale

Giriş

The screenshot displays the E-Başvuru (E-Application) system interface. The form is titled 'Başvuru Detay Bilgileri' (Application Detail Information). It contains several input fields for entering application details, including Kurum Kodu (Institution Code), Belge Kodu (Document Code), and various other fields. The left sidebar contains navigation options like 'Başvuru İşlemleri' and 'Belge Türleri'. The top of the page shows the Ministry of Trade logo and the text 'Ticaret Bakanlığı Portal Sistemi'.

Kurum Kodu: Belge başvurusunu kabul edecek, düzenleyip onaylayacak Kurumun(Ekonomi Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı vb.) seçilmesi gerekmektedir.

Belge Kodu: İlgili Kurum Kodu seçildikten sonra seçilen Kurumun hangi belgesi için başvuru yapılacak ise o belgeye ilişkin kodun(0884-TPS Yatırım Teşvik Belgesi, 0910-TPS-Geçici İthalat İzni vb.) seçilmesi gerekmektedir.

Birim: Belge başvuruları ilgili Kurumların(*Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı vb.*) taşra teşkilatında(*Ankara İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Hakkari Ticaret ve Sanayi Odası, Esenboğa Gümrük Müdürlüğü vb*) işlem görecektir ve değerlendirilecek olması nedeniyle mükellef tarafından işlem yapılacak idare(*Ankara İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Hakkari Ticaret ve Sanayi Odası, Esenboğa Gümrük Müdürlüğü vb.*) seçilmelidir.

• Kontrol Türü: Diğer Kurumlarca gümrük idaresinin koordinasyonunda yapılacak kontrolleri ifade eder. İlgili gümrük rejimleri kapsamında Türkiye'ye ithali öngörülen her türlü izin veya uygunluk belgesine tabi eşyaya ilişkin yetkili kurumlarca yapılacak kontroller, ithale konu eşyanın kamu ahlakı, kamu düzeni, kamu güvenliği, insan, hayvan ve bitki sağlık ve hayatlarının korunması açısından taşıyacağı muhtemel riske göre; *Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde(hudut/sınır kapısında)(FAZ1)* veya *gümrük beyannamesinin tescil işlemi öncesinde(FAZ2)* ya da *gümrük yükümlülüğünün sona ermesinden sonraki(FAZ3)* aşamalardan yalnızca birinde ve gümrük idaresinin koordinasyonunda yapılır

Düşümlü/Düşümsüz: E-Başvuru belgeleri düşümlü/düşümsüz/tekkullanımlık olarak belge bazında düzenlenmiş olup başvurusu yapılan belgenin düşümlü/düşümsüz/tekkullanımlık bir belge olmasına göre seçim yapılır. “Düşümlü” bir belgenin yanlışlıkla “tek kullanımlık” veya “düşümsüz” bir belge olarak seçilmesi durumunda sistem uyarı verecek olup satır ekleme işlemi tamamlanmayacaktır.

İthalat İzinleri ve Tek Pencere Sistemi

İstisnaları olmakla birlikte, TPS süreci genel anlamda aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Yükümlü TPS üzerinden başvurusunu ilgili Kuruma yapar.
- İlgili Kurum başvuruyu değerlendirir ve başvuru uygun görürse verilecek izin TPS üzerinden Ticaret Bakanlığına gönderilir.
- Bakanlığa bu şekilde gönderilen belgeler için Tek Pencere e-belge sistemi tarafından verilecek 23 haneli belge numarası/belge satır numarası yükümlü tarafından beyannamenin 44 nolu kutusunda “belge referans no” ve “belge tarihi” alanlarında beyan edilir.
- Bilgiler ilgili Kurum tarafından Ticaret Bakanlığına doğrudan elektronik ortamda iletileceğinden, beyanname ekinde ayrıca kağıt ortamında ıslak imzalı belge aranmaz.

TEK PENCERE SİSTEMİ (TPS) ÜZERİNDEN ALINAN İHRACAT İZİNLERİ

BELGE ADI	KURUM ADI	Belge No
Uyuşturucu veya Psikotrop Madde İhtiva Etmediğine Dair Ön İzin Belgesi	Sağlık Bakanlığı-Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	1064
Tıbbi Cihaz ve Koruyucu Donanım Ön İzin Belgesi	Sağlık Bakanlığı-Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	1065
<u>İkinci El araç İhracatında İlişik Kesme Belgesinin</u>	Türkiye Noterler Birliği	1037
Doğal Arı Balı Analiz Belgesi	Ticaret Bakanlığı	1028
Bitki Sağlık Sertifikası	Tarım ve Orman Bakanlığı	1030
CITES Belgesi	Tarım ve Orman Bakanlığı	1007
Cihaz İhracat Uygunluk Yazısı	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu	1031
İhraç Kumanya Teslim Listesi	Ticaret Bakanlığı	1014
Özel Fatura	Maliye Bakanlığı	999
Ruhsatname-İhracat Permisi	Sağlık Bakanlığı	1015
Tarım ve Orman Bakanlığı-Ön İzin Belgesi (Veterinerlik Ürünleri)	Tarım ve Orman Bakanlığı	1011
Hariçte İşleme İzni (Ticari Tamir Amaçlı)	Ticaret Bakanlığı	1006
İhracat Uygunluk Yazısı	Emniyet Genel Müdürlüğü	861
İhracatta e-fatura	Maliye Bakanlığı	886
ÇŞB Tehlikesiz Atık İhracat İzni	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	900
ÇŞB Tehlikeli Atık İhracat İzni	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	901
Bedelsiz İhracat İzni	İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği	953
Sınır Ticareti Belgesi (İhracat)	Ticaret ve Sanayi Odaları	932
KSS İhracat Uygunluk Yazısı	Ticaret Bakanlığı	952
Şeker İhracatı ve Uygunluk - Ön İzin Belgesi	T.C. Şeker Kurumu	760, 735
Bor tuzları, uranyum ve toryum ihracat izni	ETİMADEN AŞ	856

İhracat Gümrük Rejimleri

- İhracat Rejimi
- Hariçte işleme rejimi
- Yeniden İhracat (Dahilde İşleme Rejimi kapsamı eşyanın çıkışı bu kapsamdadır)

Hariçte İşleme Rejiminden İhracat Rejimine geçiş mümkündür.

Yıl	Toplam İthalat	DİR İthalat	DİR İthalat Yüzde
2019	210.345.000	27.178.000	12,92
2020	219.516.000	25.918.000	11,8

Dahilde İşleme Kapsamında İthalat İhracat

Yıl	Toplam İhracat	DİR İhracat	DİR İhracat Yüzde
2019	180.833.000	74.662.000	41,3
2020	169.645.000	69.586.000	41

Kaynak: www.ticaret.gov.tr

Alternatif İhracat Yöntemleri

- **İhraç Kayıtlı Teslimler (İhracat Rejimi)**
- **Aracı İhracatçı (Dahilde İşleme Rejimi)**

İhraç Kayıtlı Teslimler (3065 sayılı KDV Kanunu Madde 11/1-c)

- Türkiye içinde teslim edilen malın ihraç edilmesine dayalı bir sistemdir.
- İmalatçı olmayanlar bu uygulamadan yararlanamaz.
- İmalatçıların bizzat ürettikleri mallar için bu uygulama yapılır. Hazır olarak alıp sattıkları mallar için bu uygulama yapılamaz.
- İhraç kaydıyla teslimi yapılan malın, ihracat faturası ve gümrük beyannamesinde yer alan malla aynı olması gerekir
- İhraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından kendilerine teslim edilen mallara ait katma değer vergisi, ihracatçılar tarafından ödenmez.
- Söz konusu malların, ihracatçıya teslim tarihini takip eden ay başından itibaren 3 ay içinde ihraç edilmesi gerekir.
- İhraç kaydıyla teslim edilen malın ihraç edilmemesi halinde, zamanında alınmayan vergi gecikme zammı ile birlikte imalatçıdan tahsil edilir.
- İhraç kayıtlı teslimde; malın ihraç edildiği ihracatçı adına düzenlenen gümrük beyannamesi ile tevsik edilir.
- İmalatçının terkin ve/veya iade işlemleri gümrük beyannamesinin ibrazı üzerine sonuçlandırılır.
- İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde üç aya kadar ek süre verilebilir.

İhraç Kayıtlı Teslimler

İhraç kaydıyla düzenlenen faturada;

“3065 sayılı KDV Kanununun (11/1-c) maddesi hükümlerine göre, ihraç edilmek şartıyla teslim edildiğinden, KDV tahsil edilmemiştir.”

Benzeri ifadeye yer verilir.

İhraç kaydıyla teslimlerde tecil-terkin uygulaması ihtiyari bir uygulamadır.

İHRACATTA KAMBIYO TAKİBİ

İhracat bedellerinin yurda getirilmesi hususu kambiyo mevzuatı hükümlerine tabidir.

- İhracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilir veya getirilir.
- Getirilen ihracat bedellerinin %40'ı aracı banka üzerinden Merkez Bankasına satılır.
- İhracat işlemlerine ilişkin bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez.
- Özelliği olan ihracatla ilgili özel düzenlemeler mevcuttur.
- İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esastır. Ancak, döviz üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında farklı bir döviz cinsinin veya Türk parası üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında döviz getirilmesi mümkündür.
- İhracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.
- İhracat ile ilgili hesaplar aracı bankalarca kapatılır.
- Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla; 30.000 ABD dolarına kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın terkin edilir.

TEŞEKKÜRLER